

Kurt Cornelissen, Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt, Leonie Hogendonk en Piet Steenbergen, PPO Glastuinbouw

gen wel erg ingedroogd en losse vruchten worden dan opgemerkt. Smaak is steeds goed. Gewas is vrij kort en de gewasindruk is redelijk. De Enza beveelt een aangepast teeltregime aan.

Classy (S & G)

Over het algemeen is de vruchtkleur goed. Doorkleuring van de vruchten, NL: vrij goed, Vlaanderen: goed. Binnen de tros doorkleuring vrij uniform. Stevigheid van de tomaten vrij goed. Groene delen over het algemeen goed. Wel gevoeligheid voor zwelscheuren en goudspikkels. Het NL gebruikswaardecijfer is redelijk, het Vlaamse steeds hoog. Productie: ras komt met niet al te grove vruchten vrij goed mee. Weinig problemen met trossen die niet als tros kunnen vermarkt worden. Houdbaarheid vrij goed, wel komen tijdens bewaring wat rotte vruchten voor. Smaak goed. Gewas is wat aan de lange kant en de gewasindruk is goed.

Rassen trostomaat vergeleken

Grote verschillen tussen de diverse rassen

Het Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt vzw te Kruishoutem (België) heeft veertien trostomaatrasen beproefd. In Nederland zijn in de voorjaarsteelt van 2003 zeven nieuwe rassen en de vergelijkingsrassen Cedrico en Clotilde op vijf bedrijven beproefd. Op twee van deze Nederlandse bedrijven is het ras Vienna aan de proeven toegevoegd. Bij de rassen waarvan nog geen biologisch zaad voor handen is hebben de deelnemende veredelingsbedrijven de intentie uitgesproken dit te produceren indien noodzakelijk. Van de proeven in Vlaanderen én Nederland is de productie bijgehouden; daarbij is onderscheid gemaakt tussen 'goede' trossen en trossen met te weinig vruchten en losse tomaten. Trossen zijn op uiterlijk beoordeeld en op smaak- en houdbaarheid getest. In dit artikel staan de gegevens vermeld van de acht rassen die in Vlaanderen én Nederland zijn beproefd. Voor uitgebreide rasoomschrijvingen zie www.ekoland.nl.

E 25.31441 (Enza / Vitalis)

Doorkleuring van vruchten goed en vrij uniform binnen de tros. Stevigheid is op een paar uitzonderingen na vrij goed. Groene delen van de tros, zeker later in de teelt onvoldoende. Goudspikkels: NL: lichte gevoeligheid, Vlaanderen: gevoelig. In het voorjaar vrij goede cijfers voor de gebruikswaarde. 's Zomers

zijn de gebruikswaardecijfers in NL steeds onvoldoende, in Vlaanderen nog behoorlijk. De productie van de niet al te grove vruchten is aan de krappe kant. Maar weinig trossen kunnen niet als tros vermarkt worden. Houdbaarheid kon beter en de kroontjes zijn na 10 da-

De gegevens in de tabellen zijn de gemiddelden van de Vlaamse en Nederlandse proeven.

Beoordelingscijfers

ras	vrucht kleur	doorkleuring vrucht	doorkleuring tros	stevigheid	groene delen	gebruiks waarde
E 25.31441	+	++	++	+	--	-
Classy	++	++	+++	+	++	+
BST 9070	+/-	+	+	+	-	-
Lemance	+	++	+	+	+	+/-
Providance	++	+	++	+++	++	++
Vienna	++	++	++	+/-	+	+
Cedrico	+	+/-	+/-	+	+	+/-
Clotilde	+	+/-	+/-	+	++	+/-

Een ras is beter van kleur, heeft een betere vruchtdoorkleuring, uniformere trosdoorkleuring, is steviger, heeft mooiere groene delen en een betere gebruikswaarde bij meer "+".

Resistenties en productie

Ras	Resistentie	gewicht volledige trossen		gewas	
		vroeg	laat	gvg	lengte
E 25.31441	Tm C5 Oi VF2 Fr Wi	+/-	+	-	+
Classy	Tm C5 VF2 Fr	++	++	-	++
BST 9070	Tm C5 VF2 Fr	+/-	++	+/-	++
Lemance	Tm C5 VF2 Fr	+/-	-	+/-	+
Providance	Tm C5 VF2 Fr	+++	+++	-	++
Vienna	Tm C5 VF2 Fr Wi	+++	+++		+
Cedrico	Tm C5 VF2 Fr Wi	++	++	+	+
Clotilde	Tm C5 VF2 Fr	++	++	+	+

Tm = tomatemozaïkavirus, C5 = Cladosporium A t/m E, Cbd = Cladosporium B en D, Oi = echte meeldauw, V = Verticillium, F2 = Fusarium 1 en 2, Fr = Fusarium-voet- en -wortelrot, Wi = witkoppen.

BST 9070 (Bruinsma)

Matige cijfers voor de vruchtkleur.

Doorkleuring van de vruchten niet geweldig en binnen de tros zijn kleurverschillen te zien. Regelmatig wordt een blaadje op de tros opgemerkt. Stevigheid ligt rond het gemiddelde, de groene delen krijgen een onvoldoende. Zwelscheuren in de zomer een enkele keer, maar vormen verder geen probleem. Goudspikkels komen vaak voor. De gebruikswaardcijfers net onvoldoende. Vrij hoog (NL) tot hoog (Vlaanderen) productieniveau. Vlaanderen: veel trossen die niet als tros vermarkt kunnen worden, hier wordt geregeld los geoogst en worden eerder bleke vruchten gesignaleerd. Houdbaarheid valt niet helemaal mee, kroontjes na 10 dagen bewaring erg ver ingedroogd. Vruchten smaken over het algemeen goed. Gewas is normaal van lengte en geeft een goede indruk.

Lemance (De Ruiter)

NL: vrij goede vruchtkleur, Vlaanderen: dieprode vruchtkleur. Doorkleuring van de vruchten vrij goed maar de doorkleuring binnen de tros in het begin van het jaar wat minder uniform. Vlaanderen: in het najaar een tegenvallende vruchtdoorkleuring. Stevigheid is goed. Groene delen redelijke beoordeling; aantal malen gele kroon. Zwelscheuren vormen geen probleem tijdens de beoordelingen maar tijdens het oogsten worden ze wel eens gesignaleerd. Goudspikkels in de zomer onder het proefgemiddelde. Redelijk goed gebruikswaarde cijfer. Productie: ras blijft duidelijk achter bij de andere rassen: op elk bedrijf schiet de productie te kort. Weinig trossen kunnen niet als tros vermarkt worden. Houdbaarheid redelijk,

smaak goed. Het gewas is normaal van lengte. Omdat het ras van de draad af groeit en niet iedereen gecharmeerd is van de bladstand is de gewasindruk onvoldoende.

Providance (De Ruiter)

Vruchten: een goede kleur en kleuren vrij goed door. Doorkleuring binnen de tros vrij uniform. Stevigheid en groene delen: prima. De scores voor zwelscheuren en goudspikkels zijn goed en de gebruikswaardcijfers zowel in het voorjaar als gedurende de zomer de hoogste van de serie. De productie ligt op een hoog niveau, de vruchten zijn niet al te grof. Zeer weinig problemen met trossen die niet als tros vermarkt kunnen worden. Tijdens de houdbaarheidsproeven komt dit ras als vrij goed naar voren, wel werden gele kronen en losse vruchten gesignaleerd. Smaak: geen hoogvlieger. Gewas is erg lang en krijgt een goede beoordeling voor gewasindruk.

Vienna / 72 – 502 RZ (Rijk Zwaan)

Omdat het ras op slechts twee van de vijf NL bedrijven heeft gestaan zijn de gegevens hiervan slechts indicatief. Tijdens productbeoordelingen waren de cijfers voor vruchtkleur goed, net als die voor de vruchtdoorkleuring en de doorkleuring binnen de tros. Stevigheid: vrij goede scores. Groene delen vallen tegen: geelverkleuring wordt hierbij opgemerkt. De beoordelingen voor zwelscheuren en goudspikkels zijn redelijk en de gebruikswaarde valt in NL niet mee, Vlaanderen: hoge cijfers voor de gebruikswaarde. Vlaanderen: Vienna haalt de hoogste productie en de hoogste vroege productie in de proef. Vruchten zijn duidelijk niet al te grof. Weinig problemen met trossen die niet als tros kunnen vermarkt worden. Tijdens oogst zien de groene delen frisgroen. Houdbaarheid vrij goed, smaak lijkt zeer positief. Gewas is lang en geeft een vrij goede indruk.

Cedrico (Rijk Zwaan)

Op een paar uitzonderingen na in het begin van de teelt een redelijke vruchtkleur. Ook redelijk is de doorkleuring van de vrucht en doorkleuring binnen tros is vrij uniform. Tomaten zijn goed

stevig en de groene delen worden als matig beoordeeld. Enigszins gevoelig voor zwelscheuren en goudspikkels. De gebruikswaarde cijfers zouden hoger kunnen zijn. Productie is goed, vruchten zijn aan de grove kant. Weinig problemen met trossen die niet als tros vermarkt kunnen worden. Houdbaarheid goed, wel komt tijdens bewaring een enkele rotte vrucht voor en zijn groene delen na 10 dagen tamelijk ingedroogd. Smaak goed. De gewasindruk is vrij goed en wat de lengte betreft: niet al te lang.

Clothilde (S & G)

Kleur redelijk, maar in het voorjaar zijn ze nogal eens wisselend. Doorkleuring van de vruchten redelijk, doorkleuring binnen de tros is niet uniform. Stevigheid is op een enkel incident na vrij goed. De groene delen in NL: matig, in Vlaanderen: mooie, frisgroene delen. In NL vallen de gebruikswaarde cijfers zeker in het begin van de teelt niet helemaal mee, in Vlaanderen zowel in het voorjaar als gedurende de zomer een hoge quotering voor gebruikswaarde. Productie: dit grove ras kan vrij goed meekomen en er zijn weinig problemen met trossen die niet als tros vermarkt kunnen worden. Houdbaarheid trossen NL: gedurende het seizoen goed, Vlaanderen: stevigheid na bewaring in het najaar tegenvallend. Tijdens het bewaarproces komt een enkele rotte vrucht voor. Smaak is over het algemeen goed. Het gewas is niet al te lang en de gewasindruk is vrij goed.

Conclusies Vlaamse proeven

Vienna komt als beste uit deze proef: zowel kwalitatief als qua productie scoort dit ras zeer goed. Providance komt aardig mee, zowel kwalitatief als kwantitatief, en heeft van alle rassen veruit de mooiste trosrepresentatie. Cedrico en Clothilde zijn valabele alternatieven.

Conclusies Nederlandse proeven

De trossen van Classy en Providance hebben de mooiste groene delen. Cedrico en Clothilde zijn het langste houdbaar. Providance geeft de hoogste productie en het langste gewas. E.25.31441 heeft het kortste gewas. ■